

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО – ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник ректора
з навчальної роботи

 Світлана ГІЛІНА

«28» серпня 2025 р.



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 28. ПАТОПСИХОЛОГІЯ

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма «Психологія»

Миколаїв - 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Патопсихологія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» освітньо-професійної програми «Психологія».

Розробник: Віктор КАНЕВСЬКИЙ - кандидат психологічних наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри психології  Віталій ПЕТЬКОВ

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Голова Вченої ради  Михайло ВОЛКОВ

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Цикл професійної підготовки	
Мова викладання – українська мова	Спеціальність 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 120		3	
		Семестр	
		6	
		Лекції	
		22 год.	.
		Практичні	
		20 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		78 год.	.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: іспит	
Тижневих годин для форм навчання: ОФН – 3	Ступінь вищої освіти: бакалавр		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для очної форми навчання – 120 год.: 42 год. – аудиторні заняття, 78 год. – самостійна робота

2. Мета та цілі курсу «Патопсихологія»

Метою даної дисципліни є навчити здобувачів користуватись широким арсеналом діагностичних прийомів і методик, надати можливість майбутньому практичному психологу оволодіти знаннями психологічних механізмів виникнення і динаміки психопатологічних розладів, що створить фундамент для успішної діагностики та психологічної корекції найбільш поширених форм психічної патології.

Основні завдання дисципліни: ознайомити здобувачів з основними відхиленнями у розвитку психічної діяльності людини; навчити користуватись широким арсеналом діагностичних прийомів і методик; розвинути у здобувачів вміння робити психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії з особами, які мають відхилення у психічному розвитку; навчити здобувачів на основі результатів психологічної діагностики робити психологічні висновки, а також розробляти й впроваджувати відповідні програми психологічної корекції.

Під час вивчення дисципліни «Патопсихологія» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися наступні компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні:

СК 02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК 05. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

СК 08. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК 14. Здатність визначати й пояснювати психологічні механізми формування, функціонування та розвитку психічних явищ, процесів, властивостей, виокремлювати причини та фактори, що диференціюють характер їх індивідуального функціонування та розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен досягти таких програмних результатів навчання:

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань для розуміння спеціальних розділів психології з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарного зв'язку.

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної

допомоги вимірювати індивідуальні та психологічні показники особистості. Це означає здатність оцінити зміни у розвитку психіки та коригувати їх.

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно та письмово.

ПРН 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПРН 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, тренінгів відповідно до вимог замовника.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, вміло використовувати психотерапевтичні прийоми і прийоми впливу на свідомість і поведінку.

ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПРН. 19. Враховувати індивідуальну варіативність становлення людини як індивіда, особистості, суб'єкта діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 год. / 4 кредити ECTS.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи патопсихології.

Тема 1. Патопсихологія як наука. Предмет та завдання курсу

Предмет та завдання патопсихології. Структура патопсихології. Патопсихологія та психопатологія: співвідношення понять. Психічне захворювання: поняття, причини та рівні. Історія розвитку патопсихології. Вплив психіатричних концепцій на становлення патопсихології (В.М. Бехтерев, Е.Блейлер, С.С.Корсаков, Е.Крепелін, П.Ковалевський, А.Е.Личко, Б.Д.Карвасарський, С.Я.Рубінштейн, В.М.Блейхер, та ін.). Внесок Б.В.Зейгарник до патопсихології: розробка теоретичних основ, методології дослідження, психологічної феноменології психічних порушень.

Тема 2. Методи дослідження в патопсихології

Особливості застосування та класифікація методів дослідження. Значення патопсихологічних досліджень для теоретичних питань психіатрії і методологічних питань психології. Спостереження. Бесіда: інтерв'ю, збір і аналіз анамнезу. Приладові психофізіологічні і апаратурні методики. Тести, опитувальники. Проективні методи в патопсихології.

Тема 3. Принципи побудови патопсихологічного дослідження

Специфіка патопсихологічного експерименту. Принципи побудови патопсихологічного експерименту. Основні вимоги до змісту та проведення патопсихологічного дослідження. Основні принципи аналізу і інтерпретації даних. Навчальний експеримент. Технологія проведення, цілі і задачі, організація та етапи проведення. Рекомендації до складання висновку патопсихологічного дослідження.

Змістовий модуль 2. Основні види порушень психіки та особистості

Тема 4. Порушення відчуття та сприймання.

Патопсихологія відчуття. Класифікація порушень (гіперестезії, сенестопатії, синестезії). Основні критерії їх диференціації. Чинники, що впливають на виникнення цих порушень. Психологія і патопсихологія сприймання. Властивості і фази сприйняття. Необхідні умови розвитку сприйняття. Види патопсихологічних розладів при порушеннях сприймання та їхнє патопсихологічне обґрунтування.

Тема 5. Патопсихологія уваги

Психологія і патопсихологія уваги. Основні властивості уваги. Види уваги. Порушення об'єму, спрямованості уваги, надмірна тугорухливість, виснажуваність уваги. Основні методи дослідження порушень уваги, відчуття, сприйняття, працездатності. Методи дослідження розладів уваги.

Тема 6. Порушення пам'яті

Психологія пам'яті. Види пам'яті, їхня класифікація. Обсяг пам'яті. Механізми запам'ятовування. Патопсихологія пам'яті. Кількісні і якісні порушення пам'яті. Психологічний аспект порушень пам'яті: безпосередньої пам'яті, динаміки мнестичної діяльності, опосередкованої пам'яті,

мотиваційного компоненту пам'яті. Особливості порушення пам'яті при психічних захворюваннях органічного генезу.

Тема 7. Патопсихологія мислення.

Психологія мислення. Теорії мислення. Основні операції мислення. Мислення та інтелект. Розвиток мислення в онтогенезі і його види. Клінічна і психологічна феноменологія порушень мислення, основні критерії їх диференціації. Сучасні психологічні концепції про механізми порушень мислення. Порушення операційного аспекту мислення. Порушення особистісного компоненту мислення. Порушення динаміки діяльності мислення. Характеристика патопсихологічної структури порушень мислення при психічних захворюваннях (шизофренії, епілепсії, енцефаліті, деменції).

Тема 8. Психологія і патопсихологія мовлення.

Мова як матеріальне вираження мислення. Види мовлення. Розлади мовлення (афазії, дизартрії, мутизм). Порушення фонаційного (голосоутворюючого) оформлення вимовної сторони мовлення. Структурно-семантичне системне порушення мови. Основні методи дослідження порушень пам'яті, мислення, мовлення.

Тема 9. Порушення особистості.

Проблема співвідношення клінічної і психологічної феноменології особистісних розладів при психічних захворюваннях. Патопсихологічні прояви порушень особистості. Патопсихологічний підхід до вивчення особистісних порушень: методологічні передумови і основні принципи аналізу. Порушення структури ієрархії мотивів. Формування патологічних потреб і мотивів. Порушення смислоутворювання. Порушення саморегуляції і опосередкування. Порушення критичності і спонтанності поведінки. Порушення формування характерологічних особливостей особистості. Основні методичні прийоми дослідження порушень особистості в патопсихології.

Тема 10. Порушення свідомості та самосвідомості.

Поняття свідомості у філософії, психології і психіатрії. Поняття «ясної» та «потьмареної» свідомості. «Змінені» стани свідомості. Психологічна характеристика окремих видів порушення свідомості. Порушення самосвідомості: уявлення про структуру цих порушень, їхнє місце в загальній картині порушень психічної діяльності. Проблема несвідомого в патопсихології. Роль свідомості і несвідомого в симптомогенезі. Неврози, реактивні стани, психосоматози – прояви несвідомих форм мотиваційної та емоційної сфери психічного життя людини. Методичні можливості вивчення порушень свідомості і самосвідомості.

Тема 11. Афективні розлади.

Порушення емоційної сфери. Тривожні розлади. Фобічні розлади. Розлади настрою. Емоційні синдроми. Маніакальний, депресивний та апатичний синдроми. Воля та її порушення. Зниження вольової активності. Порушення потягів. Імпульсивні потяги.

Тема 12. Межові розлади.

Психосоматичні розлади. Диференціальна діагностика, терапія. Невротичні розлади. Органні неврози. Психогенні розлади. Нозогенії (нозогенні реакції). Особистісні розлади. Соматогенії.

Тема 13. Вікові аспекти патопсихології.

Вивчення дітей першого року життя. період новонародженості, віку немовляти та раннього дитинства. Прояви вродженої невропатії, аутичних розладів, гіпердинамічні розлади. Типові психологічні порушення дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Розлади настрою. Психологічні особливості та психосоматичні розлади у підлітків та в ранній юності. Акцентуації характеру. Психологічні особливості та психічні розлади в осіб зрілого, похилого та старечого віку. Культуральні синдроми. Психологія сімейних відносин. Саногенне та патогенне мислення

Тема 14.Сучасні підходи до надання психолого-психіатричної допомоги.

Мета і завдання спеціальних навчальних закладів для осіб з відхиленнями в психофізичному розвитку та поведінці. Відкриті спеціальні навчальні заклади для дітей з відхиленнями в розвитку. Закриті спеціальні навчальні заклади для неповнолітніх з відхиленнями в поведінці. Проблеми та перспективи організації спеціальних форм навчання й виховання дітей з відхиленнями в розвитку й поведінці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Очна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	Пра кт	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи патопсихології												
Тема 1. Патопсихологія як наука. Предмет та завдання курсу	10	2	2			6						
Тема 2. Методи дослідження в патопсихології	8	4	2			2						
Тема 3. Принципи побудови патопсихологічного дослідження	12	2	2			8						
Разом за модулем 1	30	8	6			16						
Змістовий модуль 2. Основні види порушень психіки та особистості												
Тема 4. Порушення відчуття та сприймання.	8	2	2			4						
Тема 5. Патопсихологія уваги	8		4			4						
Тема 6. Порушення пам'яті	8	2				6						
Тема 7. Патопсихологія мислення.	8	2				6						
Тема 8. Психологія і патопсихологія мовлення.	8	2				4						
Тема 9. Порушення особистості.	8		2			6						
Тема 10. Порушення свідомості та самосвідомості.	8	2				8						
Тема 11. Афективні розлади.	10	2				8						
Тема 12. Межові	8		2			6						

розлади.												
Тема 13. Вікові аспекти патопсихології.	8		2			6						
Тема 14.Сучасні підходи до надання психолого-психіатричної допомоги	8	2	2			4						
Разом за модулем 2	90	14	14			62						
Усього годин	120	22	20			78						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1.	Тема 1. Патопсихологія як наука. Предмет та завдання курсу	2	
2.	Тема 2. Методи дослідження в патопсихології	2	
3.	Тема 3. Принципи побудови патопсихологічного дослідження	2	
4.	Тема 4. Порушення відчуття та сприймання.	2	
5.	Тема 5. Патопсихологія уваги	4	
6.	Тема 6. Порушення пам'яті		
7.	Тема 7. Патопсихологія мислення.		
8.	Тема 8. Психологія і патопсихологія мовлення.		
9.	Тема 9. Порушення особистості.	2	
10.	Тема 10. Порушення свідомості та самосвідомості.		
11.	Тема 11. Афективні розлади.		
12.	Тема 13. Вікові аспекти патопсихології.	2	
13.	Тема 14.Сучасні підходи до надання психолого-психіатричної допомоги	2	
Усього		20	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Форма контролю	Кількість годин	
			ОФН	ЗФН
1.	Деонтологічний аспект діяльності патопсихолога.	Конспект	6	
2.	Принципи побудови патопсихологічного експерименту	Тестування	2	
3.	Схема оформлення висновку клініко-психологічного обстеження соматично- і психічно хворих	Конспект	8	
4.	Методики дослідження рівня та протікання мисленнєвих процесів.	Конспект	4	

5.	Критерії диференційної діагностики психічного розвитку (для дітей молодшого шкільного віку).	Конспект	4	
6.	Порушення самосвідомості	Письмове опитування	6	
7.	Причини виникнення посттравматичних стресових розладів.	Мультимедійна Презентація	6	
8	Наслідки ЧМТ в ранньому віці.	Тестування	6	
9	Принципи та методи лікування психічно хворих.	Есе	6	
10	Порушення свідомості.	Конспект	6	
11	Афективні розлади.	Презентація	8	
12	Межові розлади.	Тестування	6	
13	Вікові аспекти патопсихології.	Письмове питання	6	
14	Сучасні підходи до надання психолого-психіатричної допомоги	Есе	4	
Усього			78	

7. Методи навчання

Традиційні методи навчання (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий/евристичний, дослідницький метод, метод проблемного викладу). Інтерактивні методи навчання (евристична бесіда, мозковий штурм, тренінг, ділова/рольова гра). Новітні освітні технології (презентації, використання мультимедіа). Практичні методи (семінарські заняття, робота з кейсовими завданнями тощо). Наочний метод (ілюстрації, демонстрації). Словесні методи (лекції, презентації, дискусії тощо).

8. Методи контролю та критерії оцінювання

Сучасна дидактика виділяє наступні методи контролю: усне та письмове опитування, навчальні тести, есе, контрольна робота, конспекти першоджерел, мультимедійна презентація, протоколи патопсихологічного дослідження, екзамен.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача при оцінюванні результатів навчання з навчальної дисципліни, є:

- своєчасне і у повному обсязі виконання всіх навчальних завдань, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння самостійно аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку та розвитку;
- вміння застосовувати методи психологічної діагностики, психокорекції та психопрофілактики на практиці;

- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

Засоби оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за усіма видами навчальних робіт проводиться за *поточним* та *підсумковим* контролюми. Поточний контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі (тестування, контрольна робота, самостійної роботи).

Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки виконаних завдань. Усі контрольні заходи включено до 100-бальної шкали оцінювання.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, де 50 балів відводиться на оцінку усних відповідей здобувачів, тестування, презентації, виконання самостійної роботи та контрольної роботи і 50 балів – на оцінювання відповідей здобувачів на екзамені.

На семінарських заняттях здобувачі за *усну відповідь* та *письмову відповідь* (тестування) максимально можуть отримати 5 балів. При цьому, здобувачі здійснюють огляд літератури за ключовими поняттями теми, анують та конспектують першоджерела, оформляють відповіді на питання семінару у вигляді асоціативних малюнків-схем, пишуть есе, розглядають клінічні випадки, дискутують з приводу напрямків психологічної допомоги особам, розробляють заходи психологічної просвіти з питань збереження психічного здоров'я і стану психологічного благополуччя.

Усне опитування здобувачів може здійснюватись індивідуально або фронтально. Загальний бал за цей вид роботи по кожному змістовому модулю виводиться з середнього балу за всі усні і письмові відповіді.

Розподіл балів, що отримують здобувачі

Поточне опитування та самостійна робота														Іспит	Сума
ЗМ 1				ЗМ2											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
Усні та письмові відповіді – 5 Самостійна робота – 9				Усні та письмові відповіді – 10 Самостійна робота – 16 Контрольна робота – 10										50	100

Самостійна робота здобувачів ділиться на базову і додаткову.

Базова самостійна робота забезпечує підготовку здобувача до аудиторних занять і контрольних заходів. Результати цієї підготовки виявляються в активності здобувача на заняттях, при виконанні ним контрольних робіт, тестових завдань й інших видів робіт. Базова самостійна робота здобувачів включає: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір), огляд літератури і електронних джерел інформації; вивчення матеріалу, винесеного на самостійне

опрацювання; підготовка до лабораторних робіт, практичних (семінарських) занять; підготовка до написання контрольних робіт, інших форм поточного контролю; систематизація вивченого матеріалу перед семестровим екзаменом.

Додаткова самостійна робота спрямована на поглиблення і закріплення знань здобувача, розвиток аналітичних навичок з проблематики навчальної дисципліни. Вона включає такі види робіт: аналіз наукових публікацій з визначеної викладачем теми; оформлення малюнку-схеми; проведення клініко-психологічного дослідження у поза аудиторний час; написання есе за заданою проблематикою; розробка конспекту заходу просвітницького спрямування; бібліографічний огляд літератури за заданою проблематикою; розробка мультимедійної презентації; виконання практичних задач, ситуативних завдань; опрацювання художніх фільмів; підготовка порівняльної таблиці; підготовка термінологічного словника та ін.

Самостійна робота здобувачів максимально оцінюється залежно від виду роботи. Конспектування матеріалів з актуальних питань патопсихології здобувачі отримують 1 бал; за есе – 2 бали; оформлення бланку спостереження за поведінкою хворого під час його обстеження та матеріалів патопсихологічного дослідження – 5 балів; за виступ на тему: «Класифікація розладів мислення» у формі мультимедійної презентації – 3 бали; за оформлення матеріалів діагностики депресії в осіб – 3 бали; за аналіз художніх фільмів з питань клінічної психології – 2 бали; за оформлення порівняльної таблички розладів особистості та психопатій – 1 бал; за проведення просвітницького заходу для пацієнтів (їх родичів, медперсоналу – на вибір) ЛПЗ з питань збереження психічного здоров'я та психологічного благополуччя – 5 балів.

Оцінювання якості знань здобувачів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок здобувачів з дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного і підсумкового контролю знань іспиту.

Форма поточного контролю усне опитування, тестування на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань.

Форма підсумкового контролю – іспит на основі суми балів набраних за кожний кредит та складання власне іспиту.

Оцінювання знань здобувачів проводиться за національною шкалою та шкалою ECTS таким чином:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Перелік питань до іспит.

1. Предмет, завдання, методи патопсихології.
2. Місце патопсихології у системі психологічних та медичних наук.
3. Поняття психічної норми та патології.
4. Особливості, завдання та принципи побудови патопсихологічного дослідження.
5. Розлади відчуттів.
6. Патопсихологічна діагностика розладів відчуттів.
7. Розлади сприймання.
8. Патопсихологічна діагностика розладів сприймання.
9. Розлади пам'яті.
10. Патопсихологічна діагностика розладів пам'яті.
11. Розлади уваги.
12. Патопсихологічна діагностика розладів уваги.
13. Розлади мислення.
14. Патопсихологічна діагностика розладів мислення.
15. Розлади інтелекту.
16. Патопсихологічна діагностика розладів інтелекту.
17. Розлади емоційно-вольової сфери особистості.
18. Особливості патопсихологічного дослідження розладів емоційно-вольової сфери особистості.
19. Психологічна та патопсихологічна характеристика свідомості.
20. Розлади самосвідомості.
21. Особистість у патопсихології.
22. Класифікації розладів особистості.

23. Характеристика основних розладів особистості.
24. Патопсихологічні методики для дослідження особистості.
25. Принципи побудови патопсихологічного обстеження.
26. Особливості побудови патопсихологічного експерименту .
27. Патологія відчуттів. (Агнозії. Анестезія. Гіпостезія. Гіперестезія. Алгії. Сенестопатії. Синестезії).
28. Патологія сприймання. Ілюзії.
29. Патологія сприймання. Види галюцинацій.
30. Диференціально-діагностичні критерії відмежування істинних галюцинацій від хибних.
31. Порухення сенсорного синтезу (деперсоналізація, дереалізація, порухення схеми тіла).
32. Розлади мислення. Патологія асоціативного процесу.
33. Патологія суджень. Нав'язливі стани (обсесії).
34. Порухення пам'яті. Гіпермнезія. Гіпомнезія. Амнезія. Парамнезії.
35. Патологія емоцій. Симптоми емоційних порухень (ейфорія, морія, дистимія, тривога, дисфорія, апатія, емоційна лабільність, емоційна тупість).
36. Порухення потягів.
37. Синдроми порухеної свідомості.
38. Невротичні синдроми.
39. Психологічна сутність психопатій.
40. Психогенні розлади

10. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Патопсихологія».
2. Силабус дисципліни «Патопсихологія».
3. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Патопсихологія».
4. Методичні рекомендації до підготовки практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Патопсихологія».

11. Рекомендована література

Основна:

1. Клевець Л. М., Хоменко В. І. Патопсихологія: практикум: навчальний посібник; Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 122 с.

2. Навчальний посібник «Патопсихологія: Навчальний посібник для підготовки до екзамену» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 053 «Психологія» (видання друге: змінене, доповнене) / Укладач: Оверчук В. А. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 204 с.

3. Османова А. М., Хорунженко Г. В. Патопсихологія: навч.-метод. посібн. К.: Талком, 2022. 188 с.

4. Психологічні технології сприяння позитивному психічному здоров'ю різних верств населення України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення: практичний посібник / Л. З. Сердюк, І. В. Данилюк, О. А. Чиханцова, та ін.; за ред. Л. З. Сердюк. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2024. 168 с.

5. Шкарлатюк К. І. Патопсихологія: навч. посіб. Луцьк: ВежаДрук, 2022. 155 с.

Додаткова:

1. Вебер Т. Травмафокус. Спеціалізований психотерапевтичний метод для роботи зі стресом, травмою та хронічним болем. Харків: Літера Нова, 2020. 164 с.

2. Герасименко Л.О. , Скрипніков А. М., Ісаков Р. І. Психогенні психічні розлади: навчально-методичний посібник. Київ: Вид-во «Медицина», 2021. 208 с.

3. Максимова Н.Ю., Мілютіна К.Л., Піскун В.М. Основи дитячої патопсихології. — Вінниця : Нова Книга, 2020,Т.1 :Загальна медична психологія / [Г. Я. Пилягіна та ін.]; за ред. проф., дра мед.наук Г. Я. Пилягіної. 2020. 281 с

4. Пилягіна Г.Я., Хаустова О.О., Чабан О.С. Загальна медична психологія. Вінниця: Нова Книга, 2020. 288 с.

5. Римша С.В. , Рациборинська-Полякова Н.В. Пропедевтика психіатрії з основами загальної психології, патопсихології та психопатології. Львів: Магнолія, 2020. 520с

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.

2. <http://lib.iitta.gov.ua/> – Електронна бібліотека НПН України.

3. <http://upsihologa.com.ua/> – портал професійних психологів України «У психолога».

4. <http://psylib.org.ua/index.html> – Психологічна бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психологічної культури.

5. <http://studentbooks.com.ua/> – Студентська бібліотека.

6. <https://youalib.com/> – Всеукраїнська електронна бібліотека.